

PATVIRTINTA

Pasvalio lopšelio-darželio „Liepaitė“
direktorius 2023 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. DV-95

**PASVALIO LOPŠELIO-DARŽELIO „LIEPAITĖ“
PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PLANAS
2023–2024 M. M.**

2022–2023 mokslo metų priešmokyklinio ugdymo plano įgyvendinimo analizė

2022–2023 mokslo metais lopšelyje-darželyje „Liepaitė“ (toliau – Lopšelis-darželis) buvo sukomplektuotos 1 priešmokyklinio ugdymo „Drugelių“ grupė (21 priešmokyklinio ugdymo vaikas), veikianti pagal IV modelį ir 1 jungtinė priešmokyklinio ugdymo „Boružiukų“ grupė (18 priešmokyklinio ir 3 ikimokyklinio ugdymo vaikai), veikianti pagal VI modelį. Grupių darbo laikas – 10.30 val. per dieną, 52.30 val. per savaitę.

Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą įgyvendino 4 priešmokyklinio ugdymo mokytojai, turintys priešmokyklinio ugdymo mokytojo kvalifikaciją. Jiems talkino meninio ugdymo mokytojas, logopedai, spec. pedagogas. Ugdomoji veikla buvo organizuojama pagal Bendrąją priešmokyklinio ugdymo programą, pagal kurią buvo ugdomos vaikų kompetencijos (komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninė, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos).

Ugdymo procese kūrybiškai naudojamas OPA PA priemonių komplektas, SMART pamokos, elektroninė mokymosi aplinka EMA, PHOTON robotai, edukacinės bitutės Bee-Bot. Interaktyvus ekranas leido mokytojams pajvairinti ugdymo(si) procesą.

Į priešmokyklinio ugdymo programą integruotas STEAM ugdymas – tyrinėjimu grindžiamas mokymasis. STEAM skatina kūrybiškai mokytis gamtos, technologijos, inžinerijos, menų ir matematikos dalykų bei gerinti vaikų pasiekimus atliekant tiriamuosius darbus. Vaikai užsiima tiriamąja veikla, naudoja mikroskopus, lūpas ir kt. Atlieka pačius įvairiausius eksperimentus ir bandymus.

Didelis dėmesys skiriamas matematiniam ugdymui. Sudaromos sąlygos tyrinėti ir veikti gamtoje naudojantis visais jutimais: stebint, uostant, ragaujant, eksperimentuojant, klausant gamtos ir muzikos garsų. Vaikų skaičiavimo gebėjimus lavinti taikoma matematinio skaičiavimo NUMICON metodika, kurią sukūrė ir nuolat tobulina Oxford University Press. Ši metodika padeda suprasti skaičius bei aritmetinius veiksmus per multisensorinius pojūčius, per praktiką, lytėjimą, vaizdus bei žaidimą. NUMICON priemonės padeda matyti bei paliesti aritmetinio veiksmo rezultata, todėl įsiminti ir atlikti aritmetinius veiksmus yra daug lengviau.

Į priešmokyklinio ugdymo programą integruojamas ankstyvasis anglų kalbos ugdymas pagal „Mouse and me“ priemonių komplektą (Oxford University Press).

Priešmokyklinio ugdymo vaikams vyko informacinių technologijų užsiėmimai: skaitymo, rašymo, skaičiavimo, aplinkos pažinimo, dailės mokymo programos, EMA (elektroninės mokymosi aplinkos) virtualios užduotys, testai, OPA PA interaktyvios pamokėlės. Vaikams ugdymas tapo patrauklesnis ir įdomesnis. Taip pat priešmokyklinio ugdymo vaikai dalyvavo tarptautinėje programoje „Zipio draugai“, kurios tikslas - padėti 5–7 metų vaikams įgyti socialinių bei emocinių sunkumų įveikimo gebėjimų, siekiant geresnės vaikų emocinės savijautos.

2022–2023 mokslo metais priešmokyklinio amžiaus vaikai dalyvavo Gamtosauginių mokyklų (18-ą kartą apdovanoti Žaliaja vėliava), „Darni mokykla“, ilgalaike sveikos gyvensenos ugdymo „Sveikatiada“ programose, projektuose „Mes rūšiuojam“, „Futboliukas“, „RIUKKPA“, karjeros planavimo, „Arbatėlė-sveikatėlė“, „Gaminu pats“, Erasmus+ ilgalaikiame projekte „Smart move“ („Mobilus judumas“), kuri organizuoja Slovėnijos darželis „ČRNUČE“, Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projekte „Muzikos galia“, muzikinių žaidimų, spalvų, kvapų, muzikos terapijos, STEAM, muzikiniuose, kūno kultūros užsiėmimuose.

Užsiėmimai vyko tradicinėje ir netradicinėje aplinkoje: grupėse, aktų ir sporto salėse, „Kūrybos laboratorijoje“, SEU „Kimochis“ erdvėje, Lopšelio-darželio lauko erdvėje, Pasvalio krašto muziejuje, muzikos ir sporto mokyklose, Lėvens mokykloje, „Riešuto“ mokykloje, PASPC druskų kambaryje, Taurių elnių ūkyje, Mariaus Katiliškio viešojoje bibliotekoje, kultūros centre, Akmenų muziejuje, prie Žalsvojo šaltinio, Smegduobių ir Svalios parkuose. 2022–2023 mokslo metais organizuota 20 išvykų, ištvermės žygių.

Organizuojant ugdymo procesą, Lopšelio-darželio priešmokyklinio ugdymo mokytojai ir vaikų tėvai (globėjai, rūpintojai) komunikavo pasinaudojant elektroniniu dienynu „Mūsų darželis“, socialinio tinklo „Facebook“ uždaroje tėvų ir mokytojų grupėse, telefonu. Tėvams organizuoti susirinkimai: „Atnaujinta priešmokyklinio ugdymo programa“ (2022-09-21), „Aš būsimas pirmokas“ (2022-04-07, 2022-04-14), „Ką reikia žinoti būsimų pirmokų tėvams“ (2023 m. gegužės mėn.). Taip pat teikta metodinė pagalba vaikų ugdymo, kalbėjimo ir kalbos sutrikimų ir sveikatos saugojimo klausimais. 2022 m. spalio ir 2023 m. gegužės mėnesiais organizuotos individualių pokalbių savaitės „Viskas apie mano vaiką“, kuriose aptarti vaikų pasiekimai, tolimesnio ugdymo gairės.

Lopšelio-darželio „Liepaitė“ priešmokyklinio ugdymo vaikai dalyvavo įvairiose šalies, rajono, Lopšelio-darželio renginiuose, projektuose, konkursuose: Tarptautiniuose projektuose: Ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus ir pradinio ugdymo mokinių tarptautinis projektas „Kartu paskaitykime knygelę“, kuri organizavo Kelmės lopšelis-darželis „Kūlverstukas“ (2023-11-6/30, pažyma ir padėka). **Šalies konkursuose:** „Lietuvos vaikai sveikina Lietuvą skambindami varpais“ (2023-02-08), Sveikatiados konkursas „Gamink su Sveikatiada!“ (2023 kovo-gegužės mėn.), šaškių varžybos (2023-03-24, medaliai ir diplomai), konkursas - paroda „LEGO Lietuva“ (2023-02, padėka), Jaunųjų matematikų konkursas Kengūra (2023-03-16, I-a ir 5-a vietos Lietuvoje). **Projektuose** - „Solidarumo bėgimas“ (2022-09-22, padėka), „Moliūgų fiesta 2022“ (2022-10-03, padėka), „Muzika ir spalvos“ (2022-11), „Čiurlionio spalvų simfonija (2022-12-06, padėka ir pažyma), inžinerinių darbų projektas „Žvilgsnis į mano miesto ateitį“ (2023-02-03, padėka), „Mano šeimos genealoginis medis“ (2023 vasario-kovo mėn.), „Sveikata visus metus 2023“, iššūkis „Sveikata yra dovana, kurią reikia pasidovanoti sau pačiam“ (2022-12-15), Lietuvos mažųjų žaidynės (2022-04-21; gauta padėka), „Spalvų savaitė“ (2023-04-24, padėka), „Mano žalioji palangė“ (2023 gegužė, pažyma). **Rajono parodose:** Paroda „Sodo ir daržo grožybės“ (2022-10-05, padėka), „Mano širdelė Lietuvai“ (2023 vasario mėn., padėka), STREAM paroda „Gandre, gandre, ga-ga-ga“ (2023 kovo mėn., padėka), „Ir tos juostos margumas!..“ (2023-05-30, pažyma). **Lopšelio-darželio renginiuose, projektuose, konkursuose:** „Judumo savaitė - šokių diena“ (2022-09-16), „Mokytojų diena“ (2022-10-05), „Gamtosauginių mokyklų Žaliosios vėliavos įteikimas“ (2022-10-11), „Rudens orkestras“ (2022-10-18), „Diena be automobilio“ (2022-10-21), „Moliūgėlių diskoteka“ (2022-10-28), „Advento rytmetis“ (2022-11-28), „Eglės įžiebimo šventė“ (2022-12-13), Protmūšis „Mano gimtinė Lietuva“ (2023-02-07), „Žiemos sporto šventė“ (2023-02-08), Rytmetis „Aš tikrai myliu Lietuvą“ (2023-02-10), „Užgavėnės“ (2023-02-21), velykinis renginys „Pasigaminkim Velykų gūžtelę“ (2023-04-05) „Vaikų velykėlės“ (2023-04-11), renginys-mugė „Pavasario kermošius“

(2023-03-09), viktorina „Mokausi būti saugus“ (2023-05-30, padėka), „Pavasario madų šau“ (2023-05-25), „Iškylautojų diena“ (2023-05-26). **Vaikai kartu su tėvais dalyvavo organizuotose šventėse, akcijose, parodose, konkursuose:** „Mokslo ir žinių diena“ (2021-09-01), organizacijos „Gelbėkit vaikus“ „9-asis Solidarumo bėgimas 2022“ (2022-09-22), „Aš galiu Tau padėti“ (2022-10-21), „Eglutės įžiebimo šventė“ (2022-12-13), „Spalvotas vaikystės pasaulis“, laivelių plukdymo akcijoje (2023-03-11), „Linksmiau, vikriau, drąsiau“ (2023-06-01), Šeimos diena Lėvens pagrindinėje mokykloje (2022-05-17), „Lik sveikas, darželi“ (2022-05-29), „Vaikų gynimo diena“ (2023-06-01).

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priešmokyklinio ugdymo planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-1106 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (suvestinė nuo 2023-09-01), Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“ (suvestinė 2023-08-02).

2. Priešmokyklinio ugdymo planas (toliau – Planas) nustato bendruosius priešmokyklinio ugdymo reikalavimus, priešmokyklinio ugdymo organizavimą. Priešmokyklinį ugdymą vykdo Lopšelis-darželis.

3. Plane vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (suvestinė redakcija 2023-07-06 – 2023-08-31) (toliau – Švietimo įstatymas).

II. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI, PRINCIPAI

4. Tikslas – atsižvelgiant į kiekvieno vaiko patirtį, galias, ugdymosi poreikius, vadovaujantis humanistinėmis, demokratinėmis vertybėmis, užtikrinti palankias asmenybės raidos ir ugdymo sąlygas, padėti pasiręngti sėkmingai pradėti mokytis mokykloje.

5. Uždaviniai:

5.1. atpažinti kiekvieno vaiko ugdymosi poreikius, kylančius iš asmenybės raidos tarpsnio, individualių raidos ypatumų, prigimtinių gebėjimų visumos ir sociokultūrinės aplinkos;

5.2. į vaiką ir jo vertybių ugdymą orientuotame, integraliame ugdymo procese tikslingai taikyti vaiko ir pedagogo sąveika grindžiamus ugdymo(si) metodus, priemones;

5.3. organizuoti ugdymą derinant kryptingą pedagogo ir spontanišką vaiko veiklą, taikant patirtinio ugdymosi metodus (projektus, tyrinėjimus, eksperimentavimą, pažintines išvykas, diskusijas ir kt.), pripažįstant žaidimą ir kasdienį vaiko gyvenimą grupėje kaip neatsiejamą ugdymo dalį;

5.4. sukurti 5–6 m. amžiaus vaikų ugdymuisi pritaikytą ir ugdymąsi stimuliuojančią aplinką;

5.5. siekiant užtikrinti kiekvieno vaiko ugdymosi sėkmę, sudaryti galimybę vaikams skirtingais būdais pademonstruoti pasiekimus bei daromą pažangą ir juos sistemingai fiksuoti, dokumentuoti, analizuoti, vertinti ir aptarti su tėvais (globėjais) ir kitais su vaiko ugdymu susijusiais asmenimis;

5.6. kurti ir plėtoti pasitikėjimu ir pagarba, aktyvia partneryste grindžiamą tikslingą bendradarbiavimą su tėvais (globėjais), švietimo pagalbos specialistais, pradinio ugdymo mokytojais ir kitais švietimo paslaugų tiekėjais.

6. Priešmokyklinio ugdymo programa įgyvendinama, vadovaujantis šiais ugdymo **principais:**

6.1. **žaismės** – ugdymas siejamas su žaidimu, žaislingais metodais įvairinant ugdomąją veiklą, mokymo(si) turinį, vertybių ugdymą; siekiama vaiko aktyvaus dalyvavimo, rodomos iniciatyvos, atskleidžiant vaikystės fenomeną, vaiko kultūrą, kartu skatinant žaisti vaizduote, kalba, kūnu, pojūčiais;

6.2. **sąveikos** – ugdymas grindžiamas visų šio proceso dalyvių (vaiko, tėvų (globėjų), mokytojų ir kitų asmenų, dalyvaujančių vykdant priešmokyklinio ugdymo programą, sąveika;

6.3. **įtrauktis** – siekiama tenkinti vaikų grupės ir (arba) konkretaus vaiko individualius poreikius, tikslingai parenkant priemones ir (arba) mokymo(si) metodus, individualizuojant mokymo(si) turinį ir teikiant mokymosi paramą;

6.4. **socialinio kultūrinio kryptingumo** – ugdymas grindžiamas žmogiškosiomis, tautinėmis ir pilietinėmis vertybėmis, orientuotas į vaiko gyvenimui reikalingų socialinių kultūrinių kompetencijų plėtojimą, toleranciją ir daugiakultūriškumą;

6.5. **integralumo** – siekiama vientiso fizinės, emocinės, socialinės ir pažinimo sričių plėtojimo, vadovaujantis visuminiu požiūriu į vaiką ir integraliu kompetencijų ugdymu;

6.7. **kontekstualumo** – mokymo(si) turinys glaudžiai siejamas su artimiausia vaiko aplinka, socialiniais kultūriniais jos pokyčiais, siekiama, kad ugdymo patirtys vaikui būtų prasmingos, aktualios ir įdomios.

8. Įgyvendinant Programą ugdomos šios **kompetencijos**: komunikavimo, kultūrinė, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninė, socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos. Visos kompetencijos yra vienodai svarbios.

9. Programoje išskirtos šešios **ugdymosi sritys**: gamtamokslinis ugdymas, kalbinis ugdymas, matematinis ugdymas, meninis ugdymas, visuomeninis ugdymas, sveikatos ir fizinis ugdymas. Visos ugdymosi sritys yra lygiavertės ir ugdomos integraliai su kompetencijomis.

10. Kompetencijos ugdomos integraliai visose ugdymosi srityse ir visose veiklose, kuriose vaikas dalyvauja, siekiant užtikrinti visų kompetencijų ugdymo pusiausvyrą ir dermę. Svarbi ugdymo dalis – vaikų vertybinių nuostatų plėtojimas padedant jiems tapti smalsiems, pasitikintiems savimi, aktyviems, motyvuotiems, drąsiai įgyvendinantiems savo sumanymus, kūrybiškiems, savarankiškiems, atsakingiems.

III. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO REIKALAVIMAI IR ORGANIZAVIMAS LOPŠELYJE-DARŽELYJE

11. Priešmokyklinio ugdymo planas parengtas Lopšelio-darželio direktoriaus 2023 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. DV-59 sudaryta darbo grupe. Lopšelio-darželio direktorius, suderinęs su Lopšelio-darželio taryba priešmokyklinio ugdymo planą tvirtina iki einamųjų metų rugpjūčio 31 dienos.

12. Priešmokyklinis ugdymas organizuojamas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-1106 (suvestinė 2023-09-01 iki 2024-08-31), Priešmokyklinio ugdymo Bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (suvestinė 2022-10-01) ir 2021 m. birželio 23 d. Pasvalio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-133 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės ugdymo įstaigų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių aprašo patvirtinimo“.

13. Planas sudarytas ir įgyvendinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (suvestinė 2023-03-02).

14. Priešmokyklinis ugdymas:

14.1. pradedamas teikti vaikui, kai tais kalendoriniais metais iki balandžio 30 dienos jam sueina 5 metai;

14.2. gali būti pradedamas teikti vaikui, kai jam tais kalendoriniais metais 5 metai sueina iki rugsėjo 1 dienos, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą;

14.3. turi būti pradėtas teikti ne vėliau, negu vaikui tais kalendoriniais metais sueina 6 metai;

14.4. tėvai (globėjai) turi teisę kreiptis į švietimo pagalbos tarnybą (toliau – Tarnyba) dėl vaiko, kuriam 5 metai sueina iki balandžio 30 d., brandumo ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą vertinimo. Rekomenduojama kreiptis ne anksčiau, nei vaikui sueina 4 metai 8 mėnesiai (atsižvelgiant į vaiko brandumo mokyklai įvertinimo testo taikymo galimybes). Tarnyba ne vėliau kaip per 20 darbo dienų, bet ne vėliau kaip iki rugpjūčio 31 d., nuo kreipimosi dienos pateikia rekomendacijas tėvams (globėjams) dėl vaiko pasirengimo mokytis; tėvai (globėjai), nusprendę pasinaudoti teise įvertinti vaiko brandumą ugdytis pagal priešmokyklinio ugdymo programą, į Tarnybą privalo kreiptis ne vėliau kaip iki rugpjūčio 1 d. imtinai;

14.5. vykdomas pagal Programą, kurios minimali trukmė per metus yra:

14.5.1. 640 valandų per metus;

14.5.2. 160 valandų per metus, jei gydytojų konsultacinė komisija (toliau tekste – GKK) vaikui yra paskyrusi ugdymą namie 12 mėnesių;

14.5.3. 5 valandos per savaitę, jei GKK vaikui yra paskyrusi ugdymą namie ne trumpiau kaip 1 mėnesį;

14.5.4. 5 valandos per savaitę vaikui, sergančiam įvairiomis ligomis, besigydančiam medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje;

14.6. gali trukti dvejus metus, jeigu vaikui priešmokyklinis ugdymas buvo pradėtas teikti, kai jam tais kalendoriniais metais suėjo 5 metai, švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka įvertinus vaiko ugdymo ir ugdymosi poreikius, pažangą;

14.7. gali būti neteikiamas tėvų (globėjų) pageidavimu vaikui, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 6 metai, tuo atveju, kai užsienio valstybėje vaikas ugdymo įstaigoje buvo ugdomas pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ar kitą neformaliojo ugdymo / vaikų švietimo ar formaliojo švietimo programą ne trumpiau kaip 640 val. per metus ir tėvai (globėjai) pateikia tai patvirtinančius dokumentus (toliau – Dokumentai) mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą. Jei tėvų (globėjų) pateikti Dokumentai pripažįstami kaip įrodantys vaiko ugdymą, tai tėvų (globėjų) sprendimu vaikas gali būti ugdomas pagal pradinio ugdymo programą. Tėvų (globėjų) sprendimu vaikas, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 6 metai ir jis buvo ugdomas užsienio valstybėje ugdymo įstaigoje pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ar kitą neformaliojo ugdymo / vaikų švietimo ar formaliojo švietimo programą, gali būti ugdomas pagal Programą.

15. Priešmokyklinio ugdymo organizavimo forma yra priešmokyklinio ugdymo grupė (toliau – Grupė).

16. Pagal Programą vaikas gali būti ugdomas (ugdytis) šeimoje. Vaikų ugdymą (ugdymąsi) šeimoje tėvams (globėjams) padeda organizuoti ikimokyklinio ugdymo mokykla, kurios nuostatuose įteisintas pavienio mokymosi forma ugdymosi šeimoje mokymo proceso organizavimo būdas,

vadovaudamasi Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 504 „Dėl Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo”.

17. Lopšelis-darželis dirba penkias dienas per savaitę.

18. Mokslo metai prasideda 2023 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2024 m. rugpjūčio 31 dieną. Ugdymo procesas prasideda 2023 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2024 m. gegužės 31 d. (168 d.).

19. 2023 m. rugsėjo 1 d. sukomplektuotos 1 priešmokyklinio ugdymo „Boružiukų“ grupė (22 priešmokyklinio ugdymo vaikai), veikianti pagal IV modelį ir 1 jungtinė priešmokyklinio ugdymo „Drugelių“ grupė (15 priešmokyklinio ir 7 ikimokyklinio ugdymo vaikai), veikianti pagal VI modelį. Grupių darbo laikas – 10.30 val. per dieną, 52.30 val. per savaitę.

20. Priešmokyklinio ugdymo programą įgyvendina priešmokyklinio, meninio ir fizinio ugdymo mokytojai.

21. Pagalbą vaikams, turintiems kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, teikia du logopedai.

22. Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisijai priėmus sprendimą dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo(si) ir švietimo pagalbos teikimo, Lopšelis-darželis kiekvienam vaikui sudaro individualų pagalbos planą (toliau – IPP), kuris gali būti individualaus ugdymo plano dalis, paskiria pagalbos plano įgyvendinimą koordinuojantį asmenį. Koordinuojantis asmuo kartu su vaiku, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato tarpinius ugdymosi ir pagalbos tikslus, suplanuoja jų įgyvendinimą, periodiškai aptaria pasiektus rezultatus.

23. Į priešmokyklinio ugdymo programą integruojama socialinio emocinio ugdymo programa „Zipio draugai“.

24. Priešmokyklinukai dalyvauja Gamtosauginių mokyklų, Darnios mokyklos, „Sveikatiados“, respublikinės ikimokyklinio ugdymo kūno kultūros pedagogų asociacijos (RIUKKPA) programose, Lietuvos masinio futbolo asociacijos ir Lietuvos futbolo federacijos projekte „Futboliukas“, respublikos, rajono renginiuose, konkursuose, parodose ir Lopšelio-darželio organizuojamuose renginiuose.

25. Programos įgyvendinimo laikotarpiu skiriamos vaikų atostogos:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi
Rudens atostogos	2023-10-30	2023-11-03
Žiemos (Kalėdų)	2023-12-27	2024-01-05
Žiemos	2024-02-19	2024-02-23
Pavasario (Velykų)	2024-04-02	2024-04-05
Vasaros	2024-06-01	2024-08-31

Vasaros atostogos skiriamos pasibaigus ugdymo procesui. Atostogų metu vaikai žaidžia, sportuoja, muzikuoja.

26. Tėvai (globėjai), pasirašę mokymo sutartį su Lopšelio-darželio direktoriumi, privalo užtikrinti vaiko punctualų, reguliarų Lopšelio-darželio lankymą (jei vaikas negali atvykti į Lopšelio-darželį, nedelsiant turi informuoti Lopšelio-darželį) ir kitų mokymo sutartyje nurodytų pareigų vykdymą.

27. Vaiko lankomumas fiksuojamas elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“.

28. Lopšelis-darželis:

28.1. informuoja tėvus (globėjus) apie priešmokyklinio ugdymo organizavimą Lopšelyje-darželyje;

28.2. po mokymo sutarties pasirašymo mokinį įregistruoja Mokinių registre nurodant pirmąją mokinio ugdymosi dieną. Iš Mokinių registre sukauptų duomenų – mokinio vardas ir pavardė; asmens

kodas; atvykimo data (pirmoji mokinio ugdymosi diena); namų adresas; grupė, į kurią mokinys atvyko; grupė, kurioje mokinys ugdosi; grupė, iš kurios mokinys išvyko; įsakymo apie išvykimą data ir numeris; Lopšelis-darželis, į kurią mokinys išvyko ugdytis/mokyti, – automatiniu būdu formuojamas, o pasibaigus mokslo metams išspausdinamas ir sudaromas Mokinių abėcėlinis žurnalas;

28.3. Mokinių abėcėliniame žurnale vaikų pavardes ir vardus surašo abėcėlės tvarka. Registracijos numeriai kasmet pradami nuo 1. Informacija atnaujinama, jei pasikeičia mokinio gyvenamosios vietos adresas, vardas arba pavardė, o buvęs įrašas išsaugomas. Tuo atveju, kai nežinoma, į kokią mokyklą mokinys yra išvykęs, gali būti įrašoma: užsienio valstybės, savivaldybės pavadinimas arba „Nežinoma“. Kitų mokslo metų Mokinių abėcėlinio žurnalo aplankas Mokinių registre formuojamas iš atitinkamais mokslo metais sukauptų mokinių duomenų, patikslinus informaciją apie mokinio grupę/klasę, kurioje jis ugdosi/mokosi, ir įrašius duomenis apie tais mokslo metais išvykusius ir atvykusius mokinius;

28.4. nustato ugdomosios veiklos planavimo, pasiekimų vertinimo formą ir jų parengimo terminus;

28.5. pateikia mokyklai, vykdančiai priešmokyklinio ugdymo, kai vaikui yra rekomenduojama tęsti ugdymąsi pagal programą papildomai dar vienus metus, ar pradinio ugdymo programą, ar kitam švietimo teikėjui, kuris vykdys priešmokyklinio ugdymo ar pradinio ugdymo programą, priešmokyklinio ugdymo mokytojo (-ų) ar jungtinės grupės ikimokyklinio ugdymo mokytojo (-ų), (švietimo pagalbos specialisto (-ų), jeigu buvo teikta pagalba), rekomendaciją, parengtą pagal Tvarkos aprašo priede pateiktą formą (toliau – Rekomendacija). Rekomendaciją pasirašo priešmokyklinio ugdymo mokytojas (-ai) patvirtinta Lopšelio-darželio vadovo.

29. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas:

29.1. organizuoja ugdomąją veiklą pagal Programą ir šį ugdymo planą, atsižvelgdamas į patvirtintų IV ir VI modelių ypatumus, individualius vaikų poreikius. Nepriklausomai nuo modelio, priešmokyklinio ugdymo procesas yra vientisas, neskaidomas į atskiras sritis (atskirus dalykus) ir vyksta integruotai visą Modelyje nustatytą laiką;

29.2. vaikui (-ams), kuriam nustatyti vidutiniai ar dideli specialieji ugdymo(si) poreikiai, sudaro IPP kartu su Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija, atsižvelgdamas į vaiko ugdymo(si) poreikius, švietimo pagalbos tarnybos rekomendacijas, Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisijos, dirbančių logopedų rekomendacijas;

29.3. siekdamas dermės ir ugdymo tęstinumo tarp priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programų, yra susipažinęs su pirmos klasės ugdymo programos nuostatomis, skirtomis pirmai-antrai klasei;

29.4. vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus vertina kartu su pagalbos mokiniui specialistu (logopedu), meninio ugdymo mokytoju dirbusiu(-iais) su vaiku;

29.5. atlieka kitus darbus, nurodytus jo pareigybės aprašyme.

30. Ugdymas namie organizuojamas laikantis ugdymo proceso organizavimo higienos reikalavimų, atsižvelgiant į vaiko sveikatos būklę ir organizmo funkcines galimybes, Lopšelio-darželio vadovo patvirtintą ir su vienu iš vaiko tėvų (globėjų) suderintą individualų ugdymo tvarkaraštį, bet ne mažiau kaip 2 kartus per savaitę.

31. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas ugdantis mokinį namie, jo pažangą vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus, vaiko pasiekimus fiksuoja vaiko pasiekimų apraše, aplanke, skaitmeninėse laikmenose ar kt. Ne rečiau kaip kartą per Lopšelio-darželio nustatytą

ugdymo laikotarpį namie ugdomo vaiko ugdymo rezultatus aptaria kartu su tėvais (globėjais) ir Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija.

32. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei (toliau – ypatingos aplinkybės) laikotarpiu arba esant aplinkybėms Lopšelyje-darželyje, dėl kurių priešmokyklinis ugdymas negali būti organizuojamas Lopšelyje-darželyje (vyksta remonto darbai Lopšelyje-darželyje ir kt.), ugdymo procesas koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotolinis mokymo proceso organizavimo būdas (toliau – nuotolinis mokymo būdas). Nuotolinis mokymo būdas organizuojamas, vadovaujantis „Pasvalio lopšelio-darželio „Liepaitė“ ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo proceso organizavimo nuotoliniu būdu tvarkos aprašu“, patvirtintu Pasvalio lopšelio-darželio „Liepaitė“ direktoriaus 2020 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. DV-24.

33. Paskelbus ekstremalią situaciją, ekstremalų įvykį ar įvykį, keliantį pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei, nustačius ypatingą epideminę situaciją dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamų ligų išplitimo viename ar keliuose administraciniuose teritoriniuose vienetuose, tai pat oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei, į Lopšelių-darželių vaikai gali neatvykti. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių.

34. Lopšelio-darželio vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms Lopšelyje-darželyje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti sprendimus:

34.1. laikinai koreguoti ugdymo proceso įgyvendinimą:

34.1.1. keisti nustatytą ugdymo trukmę;

34.1.2. keisti nustatytą ugdymo pradžios ir pabaigos laiką;

34.1.3. ugdymo procesą perkelti į kitas aplinkas;

34.1.4. priimti kitus aktualius ugdymo proceso ir vidaus bei darbo tvarkos (pvz., dėl veido kaukių dėvėjimo ir pan.) organizavimo sprendimus, mažinančius/šalinančius pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei.

34.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių Lopšelio-darželio aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą Grupėje kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt. Ugdymo procesas Lopšelio-darželio vadovo sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1–2 darbo dienas. Jeigu ugdymo procesas turi būti stabdomas ilgesnį laiką Lopšelio-darželio vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo raštu derina su Pasvalio savivaldybės administracijos direktoriumi.

IV SKYRIUS

VAIKŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

35. Priešmokyklinio amžiaus vaikų pažangos ir pasiekimų vertinimas:

35.1. Vertinimas yra svarbi ugdymo proceso dalis, leidžianti vaikui teikti savalaikę veiksmingą pagalbą, tikslingai skatinanti vaiko raidą, padedanti efektyviai modeliuoti kasdienę ugdymo(si) praktiką, visais ugdymo(si) etapais. Priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi rezultatai – asmens savybių, vertybinių nuostatų ir kompetencijų ugdymosi pasiekimai. Vertinimo tikslas – paremti vaiko ugdymą(si) teikiant grįžtamojo pobūdžio informaciją apie ugdymo(si) pasiekimus ir pažangą, siekti, kad vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimas sukurtų sąlygas vaikui sėkmingai augti,

tobulėti, bręsti. Individualiai pažangai skatinti, stebėti, vertinti skirtas formuojamasis vertinimas; vaikų pasiekimus įvertinti – apibendrinamasis vertinimas.

35.2. Pasiekimai aprašomi trimis pasiekimų lygiais: **iki pagrindinio, pagrindinis** ir **virš pagrindinio**. Pasiekimų lygiai skirti formuojamajam vertinimui, t. y., geriau pažinti vaiką, atpažinti jo stiprybes ir tobulintinas sritis, numatyti reikiamą pagalbą vaiko ūgčiai.

36. Vertinimo nuostatos:

36.1. pereinama nuo visiems vaikams taikomos prie personalizuotos (suasmenintos) vertinimo kultūros. Vertinami konkretaus vaiko pasiekimai ir jo daroma pažanga, lyginant ankstesnius vaiko pasiekimus su dabartiniais;

36.2. kompetencijos atsiskleidžia per veiklą, o jų vertinimas grindžiamas ilgalaikiu vaiko stebėjimu ir informacijos iš įvairių šaltinių ir įvairiais būdais (vertinimo metodais) kaupimu, apibendrinimu;

36.3. parenkami tokie vertinimo metodai, kurie sudaro sąlygas vaikams pažįstamuose kontekstuose pademonstruoti savo pasiekimus. Vaiko pasiekimai vertinami naudojantis Programoje įvardytais pasiekimais;

36.4. daugiausia dėmesio kreipiama į vaiko kalbos raidą;

36.5. vertinimo procese dalyvauja vaikas. Jis mokosi reflektuoti, įsivertinti mokymąsi su pedagogu, bendraamžiais, tėvais (globėjais) aptardamas, kas jam sekasi, o kur ir kokių pastangų reikėtų daugiau.

37. Vaikų pažanga ir pasiekimai (tame tarpe ir turinčių specialiuosius ugdymosi poreikius) vertinami vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“.

38. Informacija apie vaiko pasiekimus kaupiama ir fiksuojama vaiko pasiekimų apraše, aplanke, skaitmeninėse laikmenose ar kitur, vadovaujantis Lopšelyje-darželyje priimtais ir su tėvais (globėjais) aptartais susitarimais. Vaiko pasiekimai pateikiami aprašomuoju būdu – trumpais komentarais, nusakančiais, kokios yra vaiko stiprybės, kas jau pasiekta, ką reikia tobulinti.

39. Vaikų pasiekimai ir pažanga su tėvais (globėjais, rūpintojais) aptariami individualiai, esant poreikiui, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus. Pokalbiuose, prireikus ir priešmokyklinės grupės mokytojui pageidavus, dalyvauja Vaiko gerovės komisijos atstovai, kiti specialistai, administracijos atstovai.

40. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas:

40.1. vertina vaikų pažangą ir pasiekimus vadovaudamasis Programa;

40.2. per 4 savaites nuo Programos pradžios atlieka vaikų pirminį pasiekimų vertinimą ir aptaria jį su tėvais (globėjais);

40.3. pagal Lopšelio-darželio nustatytą formą fiksuoja vaikų pasiekimus elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“ (skirsnis „Vaiko pasiekimai“, „Tekstai“);

40.4. įgyvendinęs Programą, atlieka vaikų galutinį pasiekimų vertinimą, aptaria jį su tėvais (globėjais) ir parengia Rekomendaciją pradinį klasių mokytojui;

40.5. vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus vertina kartu su Lopšelio-darželio vaiko gerovės komisija, aptaria su tėvais (globėjais) ir parengia Rekomendaciją, skirtą mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą, ar kitam švietimo teikėjui, kuris vykdys pradinio ugdymo programą, ir mokyklos vaiko gerovės komisijai;

40.6. vaikų pažangą Programos įgyvendinimo laikotarpiu vertina nuolat, pasirinkdamas vertinimo būdus ir metodus.

V SKYRIUS
NEPILNAMEČIŲ ASMENŲ, KURIAM YRA / AR BUVO SUTEIKTA LAIKINOJI
APSAUGA UGDYMO ORGANIZAVIMAS

41. Užsieniečiams, turintiems teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, ir Lietuvos Respublikos užsieniečių teisinės padėties įstatyme įtvirtintą nuostatą, kad nepilnamečiai asmenys turi teisę mokytis pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programą, nepilnamečiam asmeniui, kuriam yra / ar buvo suteikta laikinoji apsauga, nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. privalo būti tęsiamas ugdymas pagal priešmokyklinio programą.

42. Priešmokyklinis ugdymas vykdomas vadovaujantis Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 22 d. sakymu Nr. V-674, Priešmokyklinio ugdymo Bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“.

43. Priešmokyklinis ugdymas ukrainiečių kalba nevykdomas, formuojamos higienos normoje nustatytų dydžių bendros lietuvių ir ukrainiečių vaikų grupės, ugdymas vykdomas lietuvių kalba.

44. Ugdymo procesas pagal Ukrainos priešmokyklinio ugdymo programą ar nuotolinio mokymo proceso organizavimo būdu priešmokyklinio amžiaus mokiniams nevykdomas.

45. Kiekvienam iš Ukrainos atvykusiam mokiniui sudaromas individualus ugdymo planas, kuris yra pritaikytas mokinio galioms ir poreikiams, padeda išsikelti tikslus, juos įgyvendinti.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Priešmokyklinio ugdymo mokytojas ugdymą pagal Programą vykdo vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu ir šio Plano nuostatomis.

47. Priešmokyklinio ugdymo plano įgyvendinimą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

SUDERINTA

Pasvalio lopšelio-darželio „Liepaitė“
tarybos pirmininkė

Ineta Pocevičiūtė
2023-08-30